

pojavi se požigi. Letos septembra so ga že vtaknili tezenski orožniki pod ključ, a ga je sodišče radi pomanjkanja dokazov izpustilo. V noči na 1. november je zažgal Lubajnske gospodarsko poslopje Jakoba Grašiča v Bohovi pri Hočah. Nekaj minut za tem pa sredi polja stoječi stog slame, last tovarnarja Tavčarja v Mariboru. Poleg napol zgorele slame, ki ni mogla goriti vsled mokrote, so našli na Lubajnskega naslovljeno pismo in to ga je izdalo. V drugič aretirani je skraja tajil. Po daljšem oklevanju in pod težo dokazov je do 2. novembra orožnikom priznal sedem požigov, ki so bili izvršeni v Hočah, med temi tudi pri svoji stari materi.

Vlom v stanovanje stavbenika. Na Betnavski cesti v Mariboru je bilo v noči vlomljeno v stanovanje stavbenika Ivana Spesa starejšega. Vlomilec je pokradel razne obleke za 7000 din, gotovine 2000 din se pa ni dotaknil.

Huda poškodba spečega vasovalca. Martin Hanuš, 30 letni delavec, je pri Devici Mariji v Brezju pri Mariboru zaspal pod oknom dekleta, katero mu ni hotelo odpreti. Spečega je izsledil baže nek drug vasovalca, ki je zelo nevarno zabodel Hanuša ter zginil. Hudo poškodovanega so prepeljali reševalci v mariborsko bolnišnico.

Smrtna žrtev fantovskega pretepa. V pretepu je bil v Loki pri Framu zaboden v vrat ter roko Franc Pliberšek, 26 letni posestnikov sin. Zabodenega so spravili v mariborsko bolnišnico, kjer je umrl in so ga sodno raztelesili.

Beg iz življenja. V gozdu nad Pekrami pri Mariboru so našli obešenega 26 letnega delavca Alojzija Kneht. — Na Janževem vrhu pri Breznu ob Dravi se je obesil 40 letni posestnikov sin Rudolf Hafner od Sv. Lovrenca na Pohorju. V obeh samomorilnih primerih je vzrok bega iz življenja neznan.

Smrt zaključek preprirov med bratoma. Preprežanih preprirov sta živela v Hra-
bju pri Poljčanah brata: 23 letni Jožef Sajko in 20 letni Martin, sina posestnika.

Brata sta se iz sovraštva večkrat tudi stepla. Pred kratkim se je vrnil domov v bolj okajenem stanju Jožef v spremstvu prijatelja Franca Miheljiča. Oba sta bila oborožena in sta hotela začeti pretep z Martinom, katerega še ni bilo doma. Ko se je Martin krog devetih zvečer vrnil, sta navalila oba nanj. Dobil je par poškodb, se izmuznil napadalcema in se je skrtil ter zaklenil v sosedno sobo. Brat Jože je razbijal nekaj časa po vratih, nato se je podal na prežo pred hišna vrata. Martin se je oborožil z dolgim kuhinjskim nožem ter je stopil na prag hiše. Ko je Jože zagledal brata, ga je napadel in je priletel na nož, s katerim ga je sunil Martin v prsa in ga je zadel smrtno. Jože je v nekaj minutah izkervavel. Martina Sajka in Franca Miheljiča so predali orožniki v sodne zapore. Žalostna smrt je zaključila prepire in pretepe med mladima bratoma!

V celjsko bolnišnico so se zatekli. V Vrheh pri Teharju je bil napaden 38 letni brezposelni zidar Jože Mlakar. Z nožem je dobil poškodbe na glavi, rokah in plečih. — Na Gomilskem je dobil z ročico po glavi in z nožem po roki Franc Piki, 39 letni brezposelni kolarski pomočnik iz Mozirja. — V Lembergu pri Novi cerkvi sta napadla dva 25 letnega kovaškega pomočnika Mihaela Lampreta in 26 letnega tesarja Martina Cigelšeka iz Lemberga. Oba sta dobila z železnim predmetom hude poškodbe na glavi. Zgoraj omenjena četvorica se je zatekla po zdravniško pomoč v celjsko bolnišnico.

Vasovalca se zoperstavila orožniku. Orožnik je zalotil pod oknom 21 letnega kovaškega pomočnika Franca Marko iz Vitana. Vasovalca je hotel orožnika napasti. V silobranu je orožnik udaril fanta s puškinim kopitom po glavi in ga je zabodel v nogo.

Obstreljen v levo nogo. Gozdni čuvaj Fedran od Sv. Miklavža pri Vojniku je nalezl v gozdu na 16 letnega posestnikovega sina Rudolfa Vengust iz Ljubečne. Čuvaj je pozval fanta na stoj, a ta je zbežal in radi tega ga je čuvaj obstrelil v levo no-

go. Obstreljenega so oddali v celjsko bolnišnico.

Božjasten fant si sam končal življenje. V Prevorju pri Pilštajnu so našli po dveh tednih blizu doma obešenega 19 letnega božjastnega Alojzija Frliča, ki si je končal življenje v neodgovornem stanju.

Dobro organizirani kolesni tatovi. Ljubljanska policija in orožniki z Vač pri Litiji so izsledili dobro organizirano družbo, ki se je ukvarjala s tatvino koles na debelo. Družba je posedala svojo lastno delavnico, v kateri so nakradena kolesa razdirali, jih predelovali in prodajali. Na ta način je bilo prodanih 43 koles in je orožnikom že znanih 27 kupcev. Izmed vseh tatov se je najbolj odlikoval 27 letni Jože Doblekar, ki je doma iz Hoste pri Vačah in je tat iz mladosti. Doblekar je ukradel lani v Ljubljani 16 koles. Ta kolesa je pripeljal na Vače, kjer so jih razdrli, nanovo sestavili, prepleskali in prodali po 200 do 300 din komad. Zaprt je tudi posestnik Dolinar z Gore pri Moravčah. Aretirani je izučen ter spreten mehanik in je šesti član tatinske kompanije, ki je pod ključem. Poseda v Gori mlin. Tamkaj je predelaval od Vačanov mu izročena ukradena kolesa in jih je znal tako sestaviti, da so zgledala kot povsem nova. Tatvine omenjene družbe so bile z vso spretnostjo razpredene po vsej Sloveniji in so segale celo na Hrvaško.

Pri vladu odnešenih 7000 din. V Zasipu pri Bledu je bilo vlomljeno v hišo nekega posestnika. Z vlomilcem je zginilo 7000 din gotovine.

Prijet vlomilec in tat. V gostilni pri Brolihu v Podgorju pri Kamniku so aretirali orožniki Stanka Zupanc, p. d. Kosovega iz Zaloga pri Kamniku. Prijeti je znan tat koles in vlomilec. Pri pogledu na orožnike se je pognal z odprtim nožem v beg, a so ga le ujeli ter razorožili. Pri njem so orožniki našli razne vlomilske pripomočke.

Izpred sodišča.

Dva obsojena radi krvavega dejanja. V Sp. Velovlaku v župniji Sv. Lovrenc v Sl. goricah ima gostilno vdova Terezija Ko-

besedo bi mu bil lahko voščil, ko je imel zan opravke...

Tine pa se je držal kakor nebo pred nevihto. Kaj neki si Rozika donišluje? Kaj naj stori z njo?

Gledala je vanj in čakala. Seveda, mislila si je, da jo bo povabil na svoj dom...

Tine je preudarjal. Ne, v hišo je noče spravljati. Najbolje bi bilo, ko bi se takoj spet vrnila. Bo pač vzel ta preklicani zavoj — v božjem imenu!

»Daj sem!« je dejal in še okleval, »in več... bo... da se takoj vrneš, drugače si bodo ljudje jezike usuli... prihodnje dni pridem kdaj k vam; tedaj se pomeniva. Zbogom!«

Zasukal se je in z dolgimi koraki mahnil proti domu.

Tudi Roziki ni ostalo nič drugega kakor — domov. Od same jeze bi bila najrajši tulila.

Tine je stopal počasi po stopnicah v svojo izbo. Zavoj je shranil v omaro in dvakrat zasukal ključ. Bog ve kako prijetno se mu ni zdelo, da ima tako reč v svoji izbi; ali tu vsaj nihče do nje ne more. Sedel je na rob postelje in strmел v omaro.

Kaj zdaj?

Rozika seveda misli, da se bo takoj lotil...

Toda to se laže reče, kakor stori. Saj še nikoli ni imel dinamita v roki. Zajee streljati pa skale razstreljevati — to ni eno in isto.

Prenaglil se ne bo. Že zaradi tega ne, da Roziki ne bi greben zrastel. Ta bi si res še mogla misliti,

da bo skakal, kakor mu bo ona godla. Zadnjič je tako nekam namigavala, kakor da sta si že v besedi...

In če je zaklad že štiri sto let v zemlji, bo že še kak teden tudi počakal.

Ne da bi bil vedel, kdaj, so mu misli ušle drugam. Spomnil se je, da bi moral Ožboltu nesti tobaka zato, ker se mu niti zahvalil ni, da mu je pripeljal železnino s seboj iz mesta.

Ta misel ga je navdala s takim veseljem, da je začel žvižgati, in je žvižgal vso pot do hleva.

Stara dekla, ki je v kuhinji pomivala, je prisluhnila z odprtimi usti, ker je bila naglušna in je menila, da ne čuje prav.

»Treza, ali si čula kdaj našega gospodarja, da žvižga?« se je obrnila in je vprašala kravarico; šele tedaj je videla, da te ni v kuhinji.

Po večerji je snel Tine jopič s klina, vtaknil tobak v žep in šel. Tisto prejšnje veselje ga je sicer že minulo, pa se mu ni zdelo prav nič čudno, ker se je medtem že ozrl v ogledalo. Šel bo pa le.

Noč je topla in mirna in na nebu je mesec v polnem in sveti prav na kapelico zgoraj... Na kraju vasi je hišica in skozi okno sveti drobna luč.

Anica sedi za mizo. Glavo sklanja nad nekim delom. Okno je odprto. Skozi odprto okno pa gleda tiha noč...

Ožbolt leži na klopi za pečjo in ker se je pravkar

Zlatnik v želođu

Neki ribič iz bližine Burgasa na Bolgarskem je lovil jesetre in jim jemal kavlar. V želođu takšne ribe je pa v svoje neizmerno presenečenje našel velik zlatnik, ki ga je oddal oblastem. Te so ugotovile, da gre za več sto let star arabski zlatnik, ki je prišel na Bolgarsko mogoče v času, ko so vladali tam Turki. Na kakšen način je prišel novic ribi v želođu, ne morejo ugotoviti.

Koliko trpi Angleška radi saj?

9.000.000 ton dima zastruplja vsako leto zrak Velike Britanije; 80 ton saj pade vsako uro na London. Za popravila in anaženje poslopij, ki so jih razjedle ali počrnila

vačec. Za naklonjenost Kovačeve sta se potegovala Anton Horvat, oženjeni 28 letni posestnik iz Podvincev, in Josip Rojs. Dne 14. marca sta popivala oba tekmeča v omenjeni krčmi. Horvat in njegov pomagač Simon Bezjak iz Kicarja sta uprizorila prepir in sta zvalila Rojsa, da je šel v spalnico pogledat, kaj se tamkač godi. Kakor hitro je stopil Rojs v spalnico sobo, ga je lopnil Horvat z gaojnimi vilami po glavi. Bezjak ga je pa zabodel s kuhinjskim nožem v srce. Rojs se je zgrudil na mestu mrtev. Dne 3. novembra je obsodilo

mariborsko sodišče Horvata na deset let, Bezjaka pa na deset let in en mesec robije. Obsojena, ker sta ukradla za 4000 din vina, žganja in sadjevca. Pred malim kazenskim senatom v Mariboru sta dajala odgovor: 23 letni mlinarski pomočnik Rudolf Stajnik in 55 letni delavec Tomaž Zorjan. Omenjena sta izvršila letos februarja v okolici Ljutomeru pet vlomov v kleti, iz katerih sta odnesla za 4000 din vina, žganja in sadjevca. Stajnik je dobil dve leti strogega zapora, Zorjan pa štiri leta robije.

DRUŠTVENE VESTI

Občni zbor Prosветne zveze v Mariboru — polovična vožnja!

Udeleženci občnega zbora Prosветne zveze v Mariboru naj kupijo na odhodni železniški postaji celo vozno karto do Maribora ter obrazec »K 13«, vozne karte pri dohodu ne smejo oddati, ker bo veljala za brezplačni povratek, ko dobijo na obrazec »K 13« potrdilo Prosветne zveze, da so se občnega zbora res udeležili. Polovična vožnja velja za vse vlake razen ekspresnih. — Odbor Prosветne zveze v Mariboru.

Katoliško prosvetno društvo pri Sv. Ani v Sl. goricah ponovi na Martinovo nedeljo 14. novembra popoldne po večernicah v Katoliškem prosvetnem domu krasno zgodovinsko igro »Turški križ«. Prijatelji poštene zabave od blizu in daleč vljudno vabljeni!

Sv. Benedikt v Slov. goricah. Po krajšem presledku so igralci našega prosvetnega društva zopet pokazali, kaj zmorejo na odru. V nedeljo, dne 31. oktobra so nas povedli z igro »Grobovi« v posebno razpoloženje jeseni, časa okoli Vseh svetnikov in Vernih duš. Jesen je čas nasprotij v naravi. Priroda sicer umira, a zdi se, da je ravno v tem svojem umiranju najlepša, ko se ob svoji smrti odene v vso pestrost jesenskih barv. Tudi v igri »Grobovi« umira mlada mati, gospodinja pri hiši, njena smrt je sicer tragična, a ima nekaj lepega na sebi — ona umira kot po-

roštvo, da se bo krivica, ki se drži hiše že desetletja, popravila. Šele preko njenega groba si podajo roke in pride do sprave. Dvoje nam igra predoči: Premoženje, posebno krivično, ne pri- nese sreče, ampak resna, ne slepa, izbira življenjskega druga, in drugo misel, krivica, ki se

Odprta noč in dan so groba vrata.

Sv. Barbara pri Mariboru. Na dan Vseh svetnikov opoldne so tužno zapeli zvonovi ter naznanili, da je umrl Tomaž Dvoršak, posestnik v žikarčah. Bil je mož poštenjak, kakršnih je danes malo, ter izredno milega in dobrega srca. V njegovo hišo so zahajale le dobre knjige in časopisi, med katerimi je vsa leta zavzemal prvo mesto »Slov. gospodar«. Ko so bile še male občine, je bil osem let občinski odbornik in svetovalec. Bil je tudi od početka član Apostolatstva, mož ter je z lepim zgledom pristopal vsako prvo nedeljo k mizi Gospodovi. Velika množica ga je spremljala k zadnjemu počitku in nobeno oko ni bilo suho, ko se je preč. g. župnik ob odprtem grobu poslovil od njega. Na sedmini se je nabralo za novo bogoslovje 113 din. Mir in pokoj njegovi duši, njegovim domačim pa naše so- žalje!

Velika Nedelja. V sredo 3. novembra so na tukajšnjem pokopališču položili k večnemu počitku nadvse zaslužnega moža, od vseh spoštova-

KNJIGE ZA ZIMSKE VEČERE

Zahtevajte seznam naše založbe, dobite ga brezplačno! Tam si lahko izberete knjige vseh vrst, zabavne in poučne! Pišite Tiskarni sv. Cirila v Mariboru ali v Ptuj!

drži hiše, mora biti popravljena. Predstava te resne igre je pokazala, da imajo naši ljudje smisel za te vrste iger.

Poljčane. V nedeljo 14. novembra ob pol štirih priredi Prosvetno društvo lepo veseligo: »Kdor se poslednji smeje.« Za Martinovo nedeljo, ki je dan veselja kljub težkim časom, bo to primerno razvedrilo. Igra, ki v naši bližini še ni bila igrana, je polna dobrih šal in veselega smeha. Prijatelje dobre zabave — domačine in sosede — vabimo!

nega Matija Kocipra iz Stanovna, da se je za vedno ustavil pri Veliki Nedelji, kamor je hodil nedeljo za nedeljo, v vsakem vremenu in času poldrugo uro daleč častit svojega Boga. Njegovo življenje je bilo skozi 53 let ena sama težka križeva pot slovenskega moža od rojstva do smrti, da ga je kremenila in klesala njegov značaj, da je bil v svoji nedopovedljivi dobroti in plemenitosti velik mož. — Že leta 1916 ga je za tostransko življenje zapustila žena v skrbi za otroke, ki jih je oskrboval z mučeniško marljivostjo in jim dajal rasti s svojo ljubeznijo, da je danes sin Peter šolski upravitelj pri Svetinjah. Vanček pa občinski tajnik svetinjske občine in vsem lebdil pred očmi spomin na ranjkega ateka, da hodijo po njegovi poti, ki je bila pot zavednega slovenskega moža tudi takrat, ko so bile preizkušnje najtežje. — Ranjki je bil ustanovni član velikonedeljske posojilnice in hranilnice in njen odbornik od ustanovitve 1909, dolgoletni župan bivše občine Runeč, nato podpredsednik in

razne jedke kisline težkega, prašnega in mastnega ozračja, je plačala Anglija 60.000.000 šterlingov v zadnjih 25 letih. Zato so se sedaj začele oblasti boriti z vso silo za pametno porabo kuriva, za pravilno odvajanje raznih kemičnih proizvodov, ki se nahajajo v sirovem premogu in se pri zgorevanju oprasčajo ter zastrupljajo zrak, za nekako sejanje dima, da ves prah in saje ostanejo na mestu in se ne dvigajo v zrak. V Londonu, kjer imajo ogromno število tovarn in še več zasebnih poslopij, v katerih se tudi kuri, je megla vedno najgostejša in najbolj črna. Vsak dan razsejejo londonski dimniki 2000 ton sajastega prahu nad mestom.

spomnil Rozike in njenega zavoja, pripoveduje materi in sestri, kako jo je vozil.

Anica je odložila šivanje. Zopet Rozika in Tine! Toda Tine ni bil prav nič vesel, ko je zagledal Roziko; tako pripoveduje Ožbolt. Da... Aničin nežni obraz je počasi zardeval in se nabrekli od jeze.

»To je gotovo res,« se je razvnela, »ko bi ga Rozika dobila, bi se mi smilil. Ta ima tak lažniv pogled in ti ne more prav v oči pogledati... Tine pa je tako dobra duša; samo ljudje so ga tako skazili.«

To je rekla tisti trenutek, ko je šel Tine pod oknom. Ko je začul svoje ime, je obstal kakor vkopan. Prejšnje veselje ga je zopet toplo objelo in pol minute pozneje je potrkal na duri, ravno prav še, da Anici ni bilo treba odgovoriti, ko jo je mati vprašala:

»No, odkod pa ti to tako dobro veš, da je Tine dobra duša?«

IV.

Tako ne more dalje!

Rozika čuti, da ne more več čakati. Teden je minul, drugi gre že h kraju. Ko se gleda v ogledalu, vidi obraz z upadlimi očmi, okoli ust pa dve zgubani brazdi. Spati ne more, jesti ne more, samo čakanje jo je. Zlato, zlato! Kakor vročična bolezen je misel na zlato, kri ji pije, mozeg ji sesa. Da bi ga ne našla, tega niti pomisli ne, tako je vsa obsedena od pohlepa.

Ali Tine — kaj počne ta? Ne gane se, ne pride ne, niti glasu ni od njega.

Ko začuje ponoči strele z nove ceste, plane pokonci in prisluhne, ali ni to morda že gori pri kapelici.

Oh, Tine!

Svojeaga upanja se oklepa kakor človek, ki se utaplja, za vrbovo šibico.

Ker je mislila, da ne more vzdržati, je bila zadnjo nedeljo na Bistrici pri maši. Po opravi je šla čisto počasi mimo Gradišča, ker si je dejala, da jo bo došel Tine in da se bo pomenila z njim.

Tine je res prišel, toda z njim so bili Ožbolt in njegova mati in Anica. Prijazno je pozdravil: »Dobro jutro, Rozika!« — in vsi štirje so šli mimo nje.

Anica... vendarle Anica... vse skup ji nič ni pomagalo, si je mislila Rozika, ko je šla proti domu. Prvič je videla Tineta, da se je od srca smejal. Oh, kako bi to Anico! Zdrobila bi jo s pestmi!

Vrnila se je domov, ker si ni upala k Tinetu na dom.

(Dalje prihodnjič)

Vse šolske potrebščine
dobite najceneje in najboljše v prodajalnah
Tiskarne sv. Cirila v Mariboru in Ptuj!